

Asteranae- odabrani redovi i porodice

Cornales

Ericales

Gentianales

Lamiales

Solanales

Boraginaceae

Lamide

Aquifoliales

Asterales

Dipsacales

Apiales

Kampanulide

Cornales, Cornaceae

*K(4) C₄ A₄ G/(2)

Cornus mas, drijen

Cornus sanguinea

Ericales

- Actinidiaceae,
- Balsaminaceae,
- Ericaceae (incl. Pyrolaceae, Monotropaceae),
- Primulaceae
- Theaceae.

Actinidiaceae

Actinidia chinensis- kivi, K5 C5 A ∞ , K5 C5 G ∞

Balsaminaceae

↑K 2 C5 A (5) G (5)

Impatiens noli-tangere

Ericaceae

*K4 C(4) A8 G (4)

Erica herbacea

Erica arborea-
primorski vrijesak

Arbutus unedo -
maginja

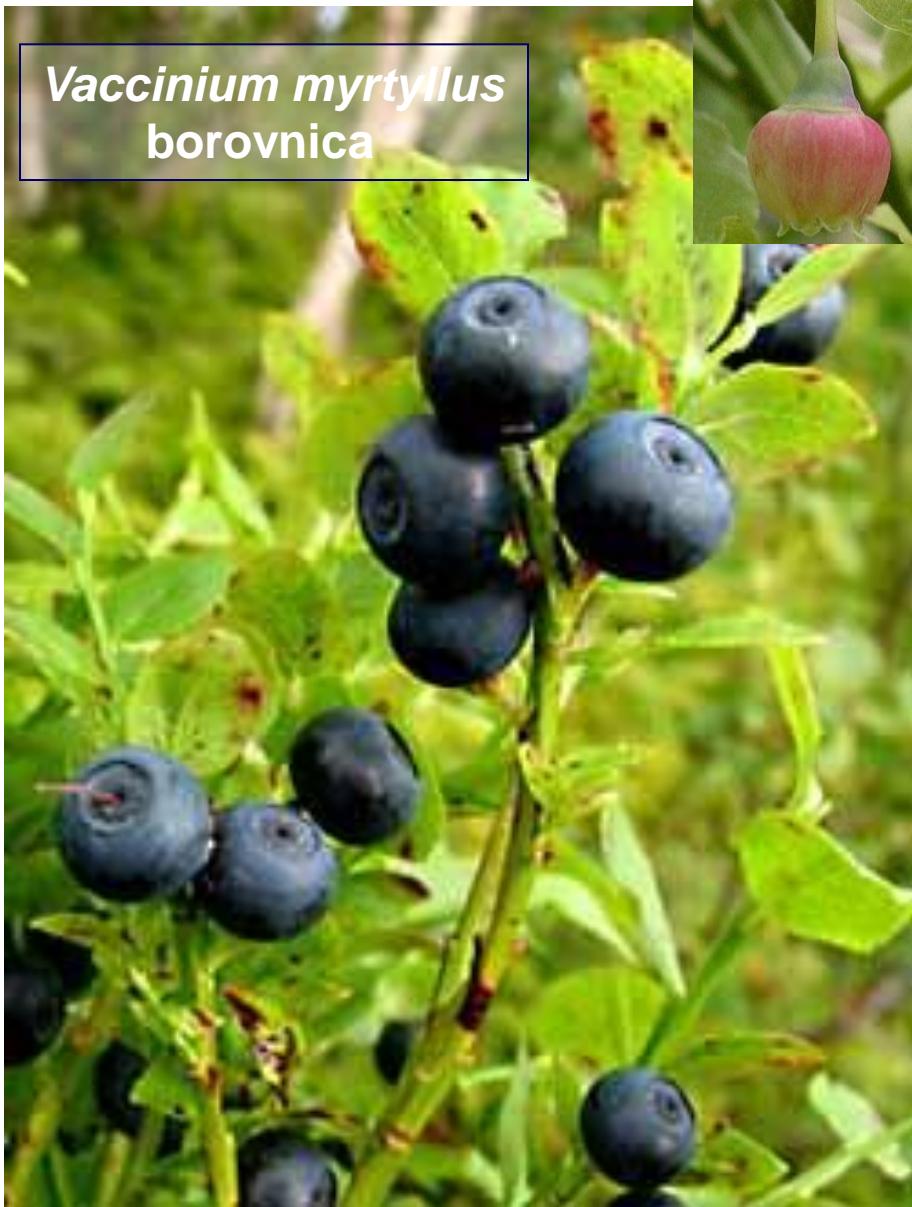
*K(5) C(5) A5+5 G (5)

Arctostaphylos uva-ursi
međeđe grožđe
(uvin čaj)

Vaccinium myrtillus
borovnica

Vaccinium vitis idea- brusnica

*K(5) C(5) A5+5 G /(5)

Pyrola secunda

Moneses uniflora

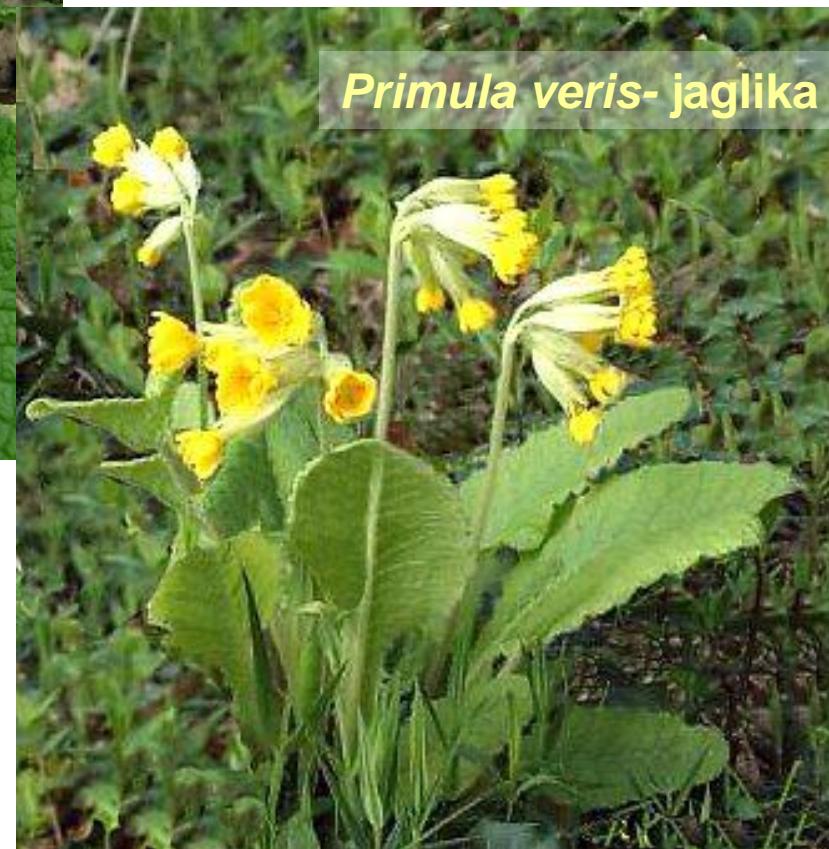
Primulaceae

Primula vulgaris- jagorčevina

*K(5) (C(5) A5) G (5)

Primula veris- jaglika

Anagallis arvensis

*K(5) (C(5) A5) G (5)

*K(5) (C(5) A5) G (5)

Cyclamen hederifolium

Theaceae

Cammelia japonica- kamelija

Cammelia sinesis- kneski čaj

Asteranae- odabrani redovi i porodice

Gentianales

Lamiales

Solanales

Boraginaceae

Lamide

Boraginaceae

*K(5) (C(5) A5) G (2)

NEPRAVILAN VJENČIĆ

Echium vulgare

zaklopci

Anchusa cretica

PRAVILAN VJENČIĆ, SA ZAKLOPCIMA

Buglossoides arvensis

Plodić duboko
usječen na 4
dijela

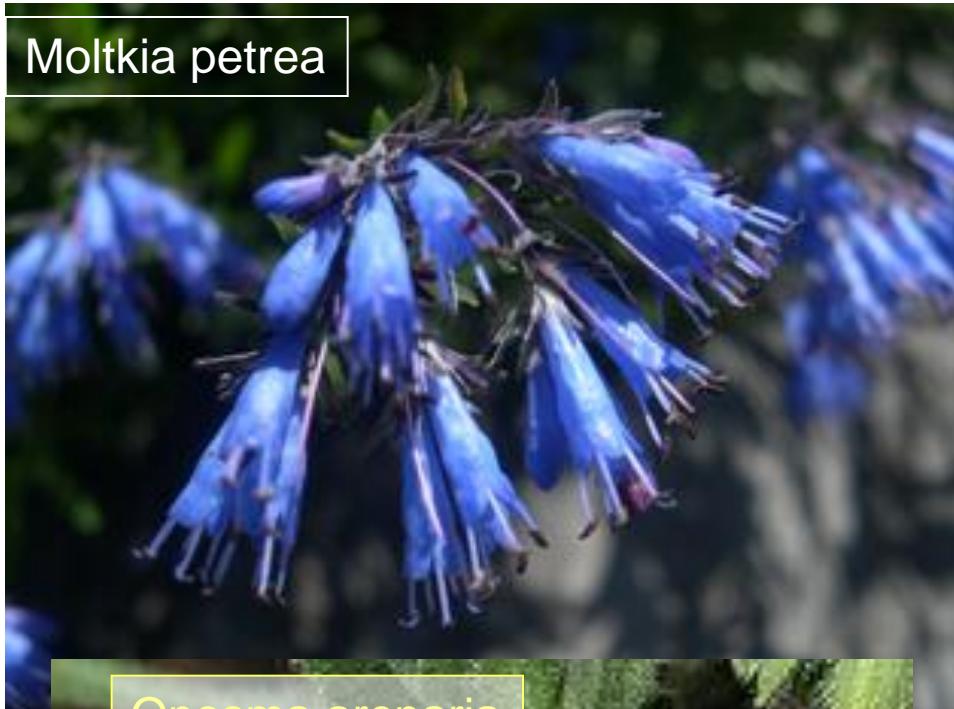
PRAVILAN VJENČIĆ, BEZ ZAKLOPACA

Plodić nije duboko
usječen na 4 dijela

Heliotropium
europaeum

Moltkia petrea

Onosma arenaria

Cerinthe major

Biljka gola, sa
voštanom
prevlakom!!!

Gentianales

Apocynaceae
Asclepiadaceae
Gentianaceae
Rubiaceae

Lamiales

Acanthaceae
Gesneriaceae
Lamiaceae
Oleaceae
Lentibulariaceae
Orobanchaceae
Plantaginaceae
Globulariaceae
Scrophulariaceae
Verbenaceae

Solanaceae

Convolvulaceae
Cuscutaceae
Solanaceae

Apocynaceae

$*K_{(5)} \ (C_{(5)} \ A_5) \ G_{(2)}$

Vinca major

Asclepiadaceae

*K₍₅₎ ili K₅ C₍₅₎ (A₅ G₍₂₎)

Periploca graeca

Ljuske u ždrijelu vijenca
prelaze u kukastu bodlju

Cynanchum vincetoxicum

Ljuske u ždrijelu vijenca
pljosnate i bez privjezaka

Asclepias syriaca

Ljuske u ždrijelu vijenca
sa rogolokim privjeskom

Gentianaceae

* $K_{(5)}$ ($C_{(5)}$ A5) $G_{(\underline{2})}$

Centaurium erythrea

* $K_{(8)} (C_{(8)} A_8)G_{(2)}$

Blackstonia perfoliata

Rubiaceae

*K₍₄₋₆₎ C₍₄₎ A₄ G_{/(2)}

Sherardia arvensis

Asperula taurina

Galium mollugo

Cijev vijenca
kratka

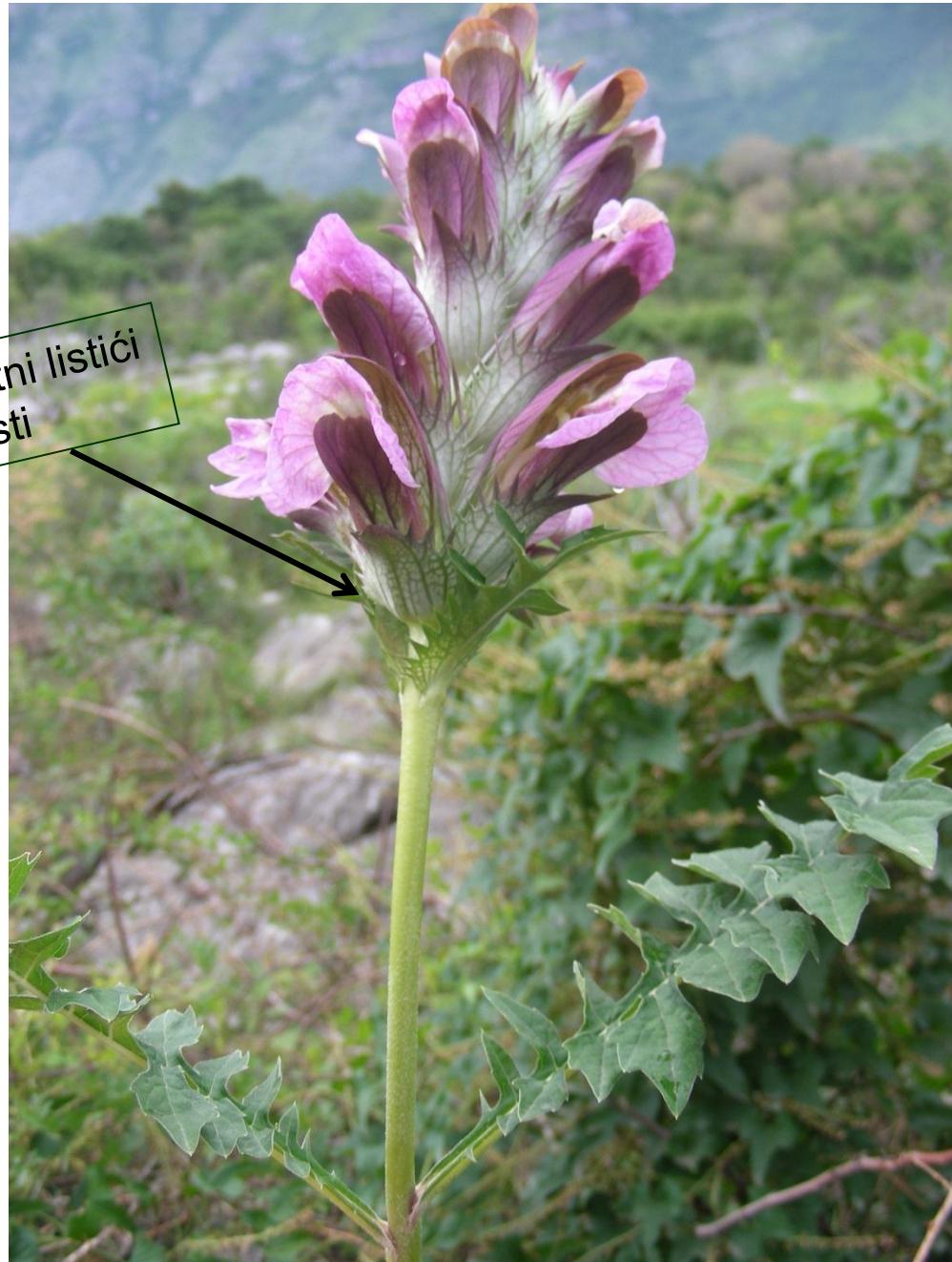
Galium aparine

Acanthaceae

Acanthus balcanicus

Pricvjetni listići
bodljasti

↑K5 (C5 A5) G(2)

Gesneriaceae

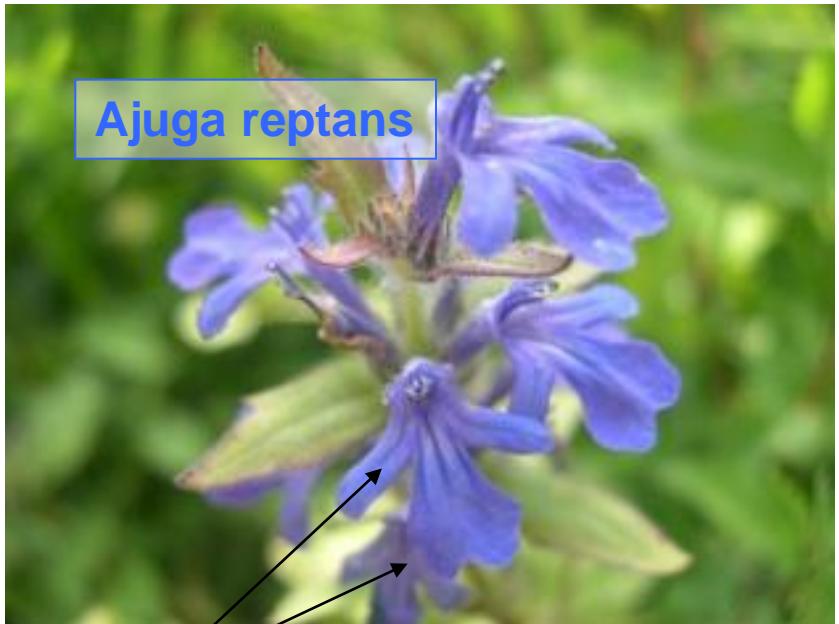

Ramonda serbica

K5 (C5 A5) G(2)

Lamiaceae

↑K(5) (C5 A4) G(2)

Ajuga reptans

Mentha aquatica

Teucrium fruticans

Scutellaria altissima

Salvia amplexicaulis

Dva prašnika

Galeopsis speciosa

Donja usna sa dva šuplja zubića

Prašnici ispod gornje
usne paralelni

Lamium maculatum

Cijev vjenčića
trbušasto
proširena

Marrubium vulgare

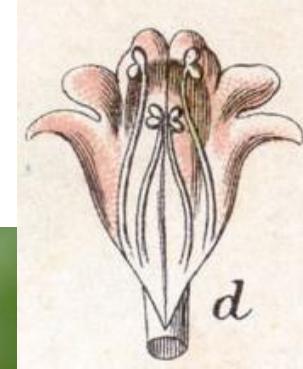

Prašnici i vrat unutar cijevi vjenca,
čašica od 10 zubaca

Prašnici ispod
gornje usne
jedan prema
drugom nagnuti

Melissa officinalis

Prašnici ispod gornje
usne raskrećeni

Thymus pulegioides

Origanum vulgare

Verbenaceae

Vitex agnus castus

Listovi rasperani, trajnica

Listovi dlanoliki, na 5-7
djelova izdijeljeni, grm

Verbena officinalis

Pinguicula vulgaris

Lentibulariaceae (insektivorne biljke!!!)

↑K₍₂₎ C₍₂₎ A₂ G₁

Utricularia vulgaris

Plantaginaceae, *K(4) (C(4) A4) G(2)

Cvast tipa klasa

Cvjetovi nepravilni, u glavičastim cvastima,
perijant dvojan,
pentameran, prašnika 4

Globularia cordifolia

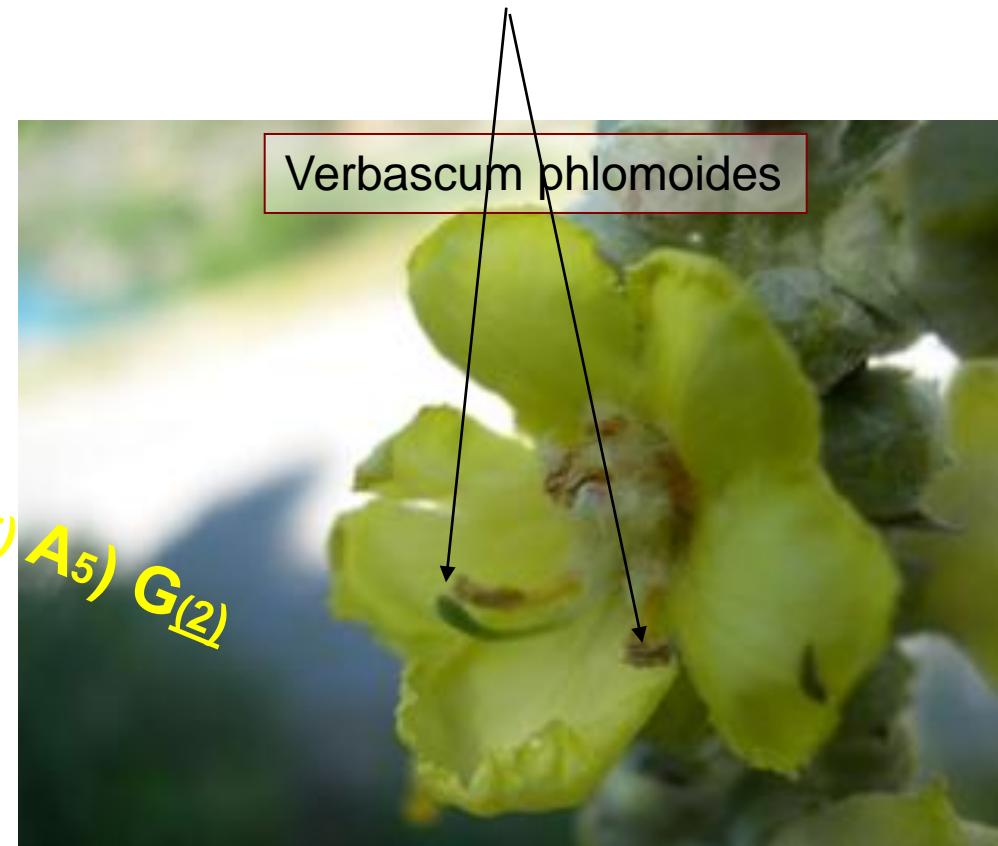
Verbascum blattaria

Scrophulariaceae

↑, * **K₍₄₋₅₎ (C₍₄₋₅₎ A₂₋₅) G₍₂₎**

Prašnici sa upravnim anterama.
Filamenti bijelo dlakavi.

↑K₍₅₎ (C₍₅₎ A₄) G₍₂₎

Ždrijelo u potpunosti
zatvoreno nepcem
donje usne

Digitalis purpurea

ždrijelo otvoreno

Scrophularia canina

↑K₍₅₎ (C₍₅₎ A₄) G₍₂₎

Parentucelia latifolia

Listovi
izdijeljeni

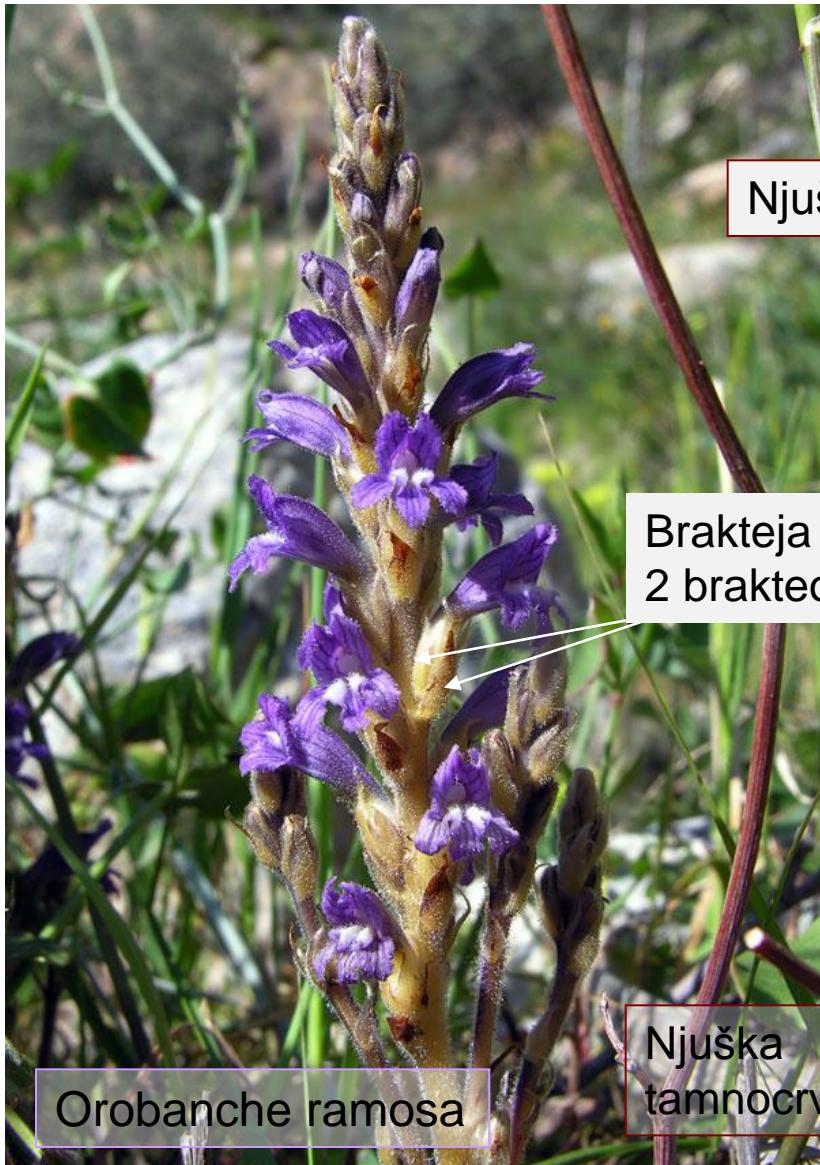
Pedicularis comosa

Vjenčić
dvousnat

Bijka bez
zelenih listova,
listovi ljuspasti!!!

Orobanchaceae

↑K(5) (C(5) A4) G(2)

Oleaceae

Fraxinus ornus- jasen

*P0-4 A2 G(2)

Olea europaea- maslina

*K₍₄₎ (C₍₄₎ A₂) G₍₂₎

Phillyrea media- zelenika

Ligustrum vulgare

Syringia vulgaris

Jasminum spp.

***K₍₅) (C₍₅) A₂) G₍₂)**

Convolvulaceae

*K(5) C(5) A5 G(2)

Uglavnom parazitira na usnaticama i broćikama

Parazitira na različitim biljakama, u ovom slučaju na koprivi.

Solanaceae *K(5) (C(5) A5) G(2-5)

Vjenčić zvonolik

Atropa belladonna

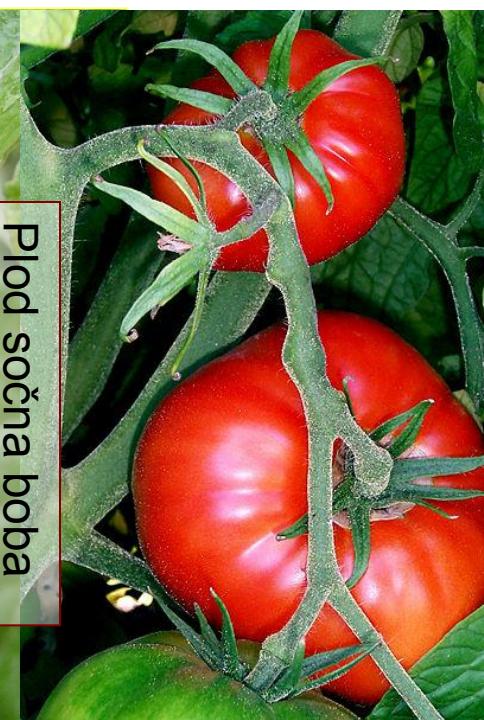
Datura stramonium

Vjenčić u donjem
dijelu cjevasto
sužen, a u gornjem
pljosnato raširen

Solanum lycopersicum

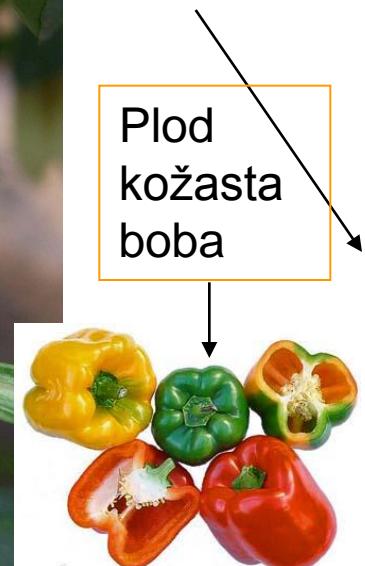
Plod sočna boba

S. melanogena

Capsicum annuum

Plod
kožasta
boba

Vjenčić koturast

Kampanulide

odabrani redovi i porodice

Apiales

Apiaceae

Araliaceae

Aquifoliales

Aquifoliaceae

Asterales

Asteraceae

Campanulaceae

Dipsacales

Caprifoliaceae (incl. Dipsacaceae, Valerianaceae)

Araliaceae

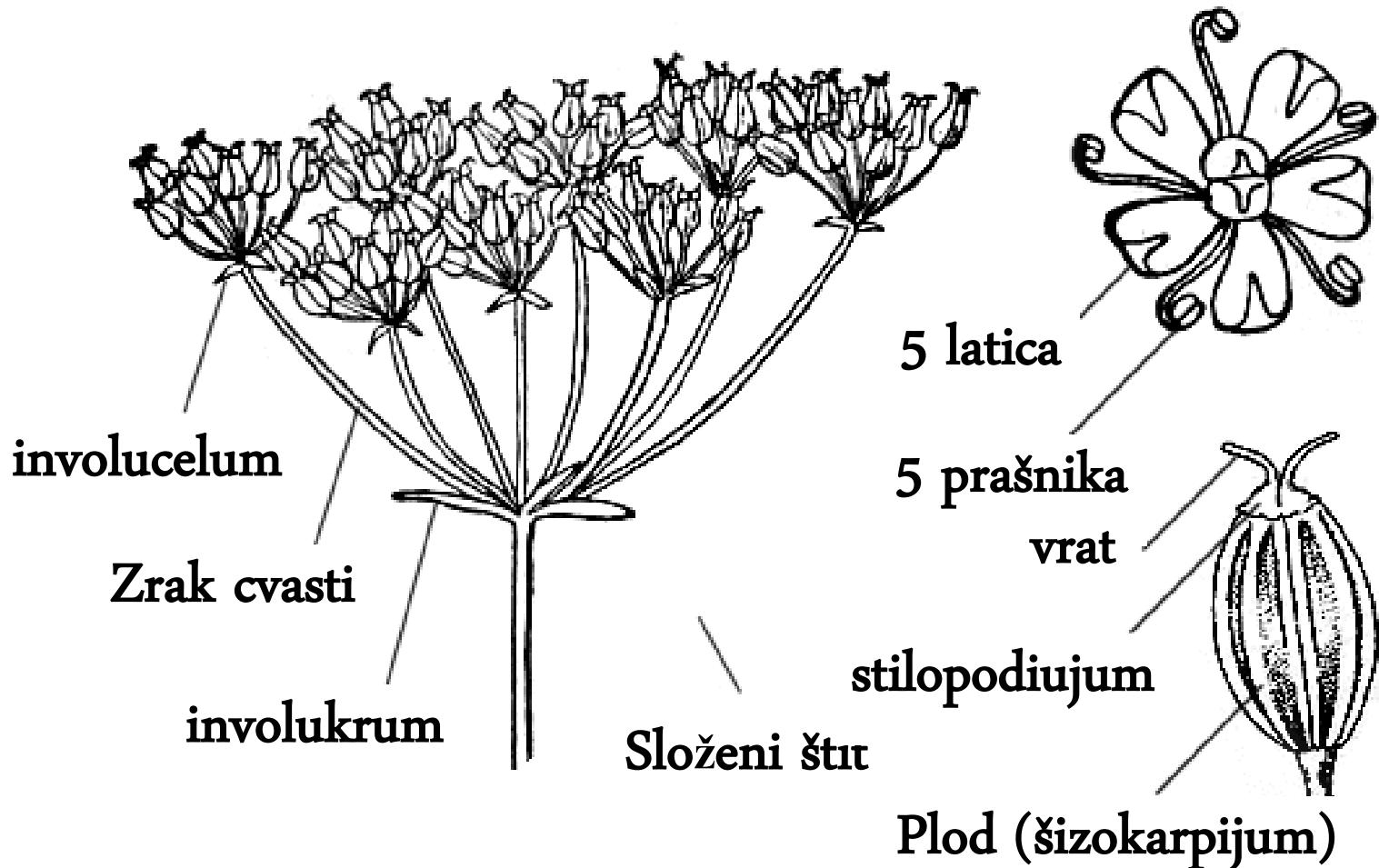

*K5 C5 A5 G(5)

Hedera helix- bršljan

Apiaceae

↑*K5 C5 A5 G/(2)

Listovi cijeli i cijelog ruba!

Štitovi nalik
na glavicu

Sanicula europaea

Bupleurum verronense

Astrantia major

Involukrum veči
od štita

Eryngium amethystinum

Listovi trnovito nazubljeni!

Plodići bez sekundarnih rebara

Malabaila aurea

Petroselinum crispum
peršun

Carum karvi
kim

Foeniculum vulgare
morač

Levisticum officinale
selen

Chaerophyllum coloratum

Apium graveolens L. - celer

Petroselinum crispum

peršun

peršun

Levisticum officinale
selen

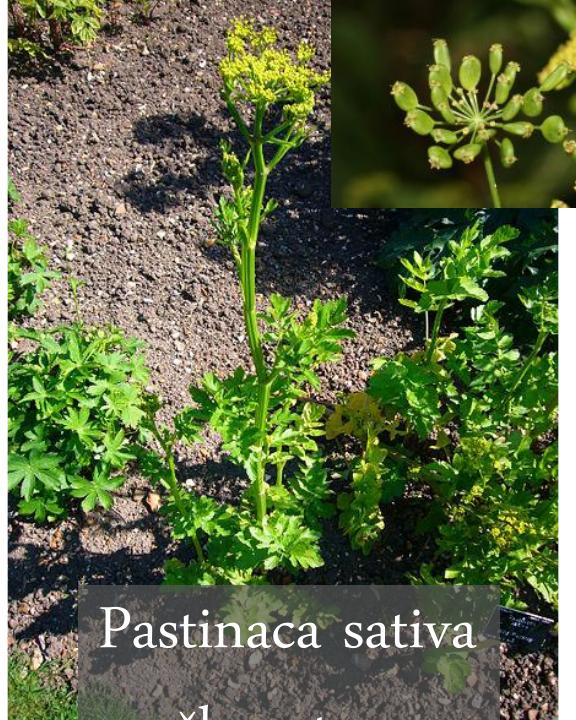

Carum carvi- kim

Pimpinella anisum- anis

Pastinaca sativa
paškanat

Smyrnium perfoliatum

Plodići sa sekundarnim rebarima

Coriandrum sativum- korijander

Listovi involukruma
dijeljeni

Daucus carota- mrkva

Aquifoliaceae

Caprifoliaceae

(Valerianaceae +Dipsacaceae)

***K₍₅) C₍₅) A₅ G₁₍₂₎**

Sambucus nigra- zova

Listovi rasperani

Sambucus ebulus

Lonicera etrusca

Gornji listovi srasli

Lonicera caprifolium

K(0-5) C(5-3) A1-3 G/(2)

Čašica na plodu sa tri zubića,
plod okruglast

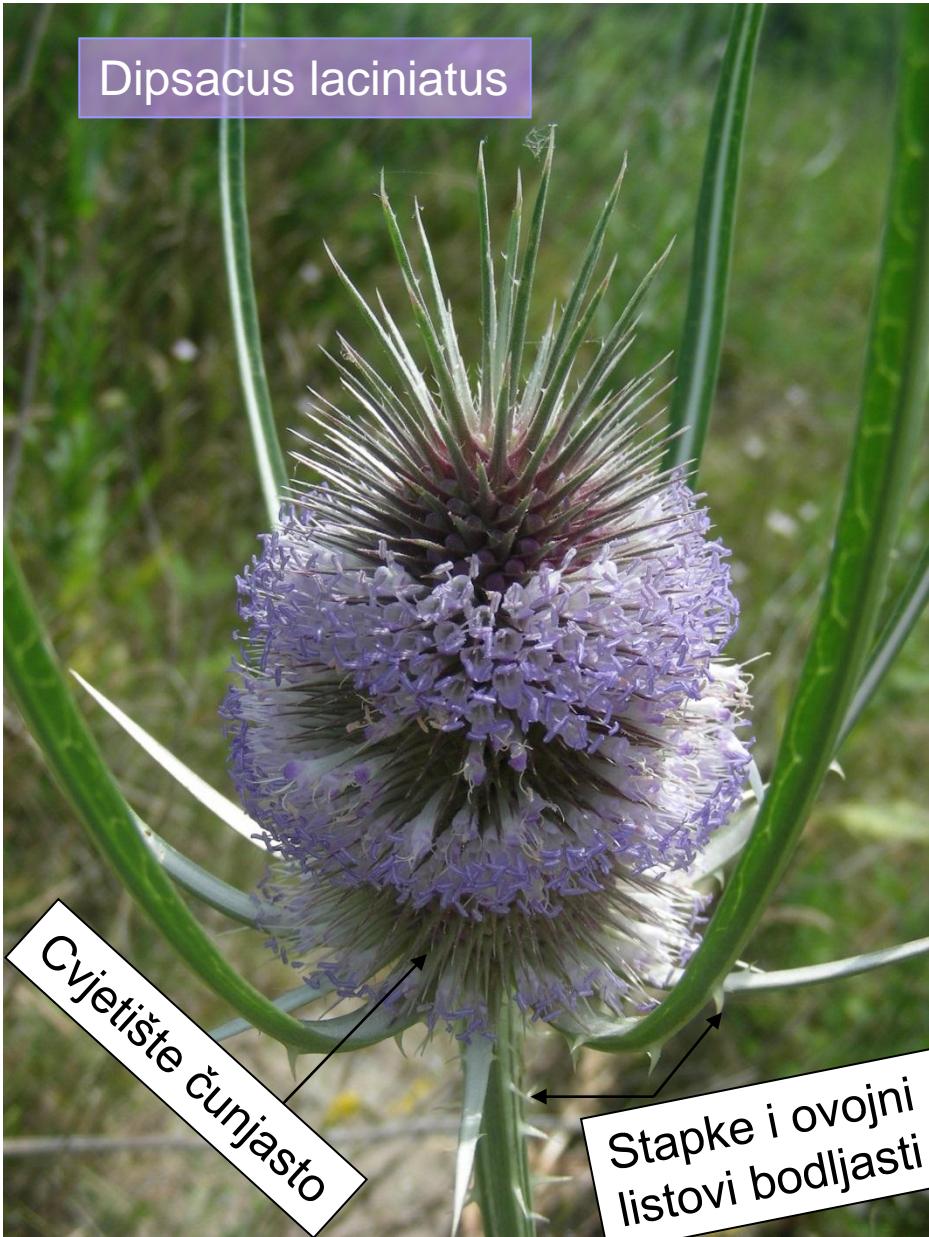
Rub čašice okrugao

Čašice na plodu izražena,
koso odrežana

↑E(4-8) K(5-3) C(4-5) A4 G/(2)

Dipsacus laciniatus

Cephalaria leucantha

Ovojni listovi višeredni,
prekrivaju se kao
crijepovi na krovu

Čašica od 5 bodlji,
cvjetište sa ljuškavim listovima

Scabiosa

Čašica od 8-10
bodljastih zubaca,
cvjetište dlakavo

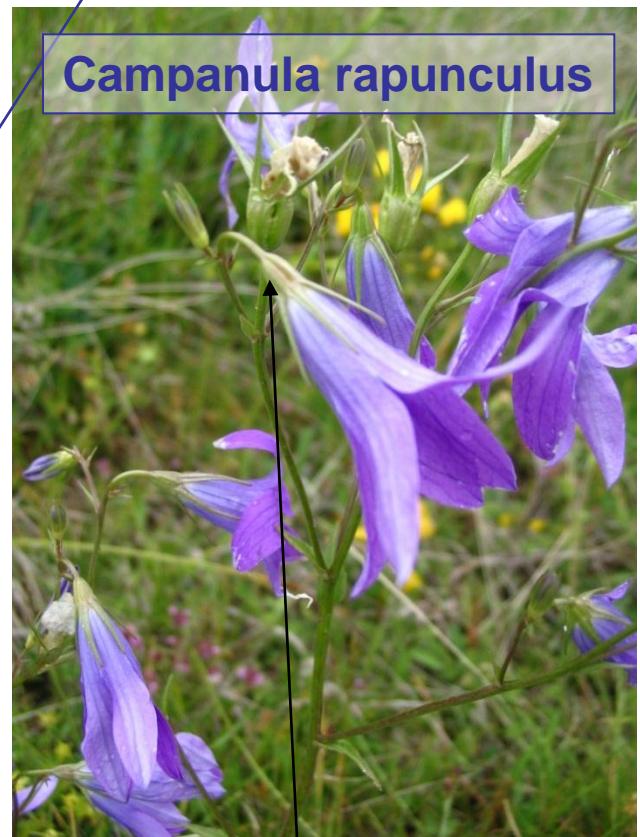
Knautia purpurea

Campanulaceae *K₍₅) C₍₅₎ A₅ G₍₂₋₅₎

Vjenčić koturast

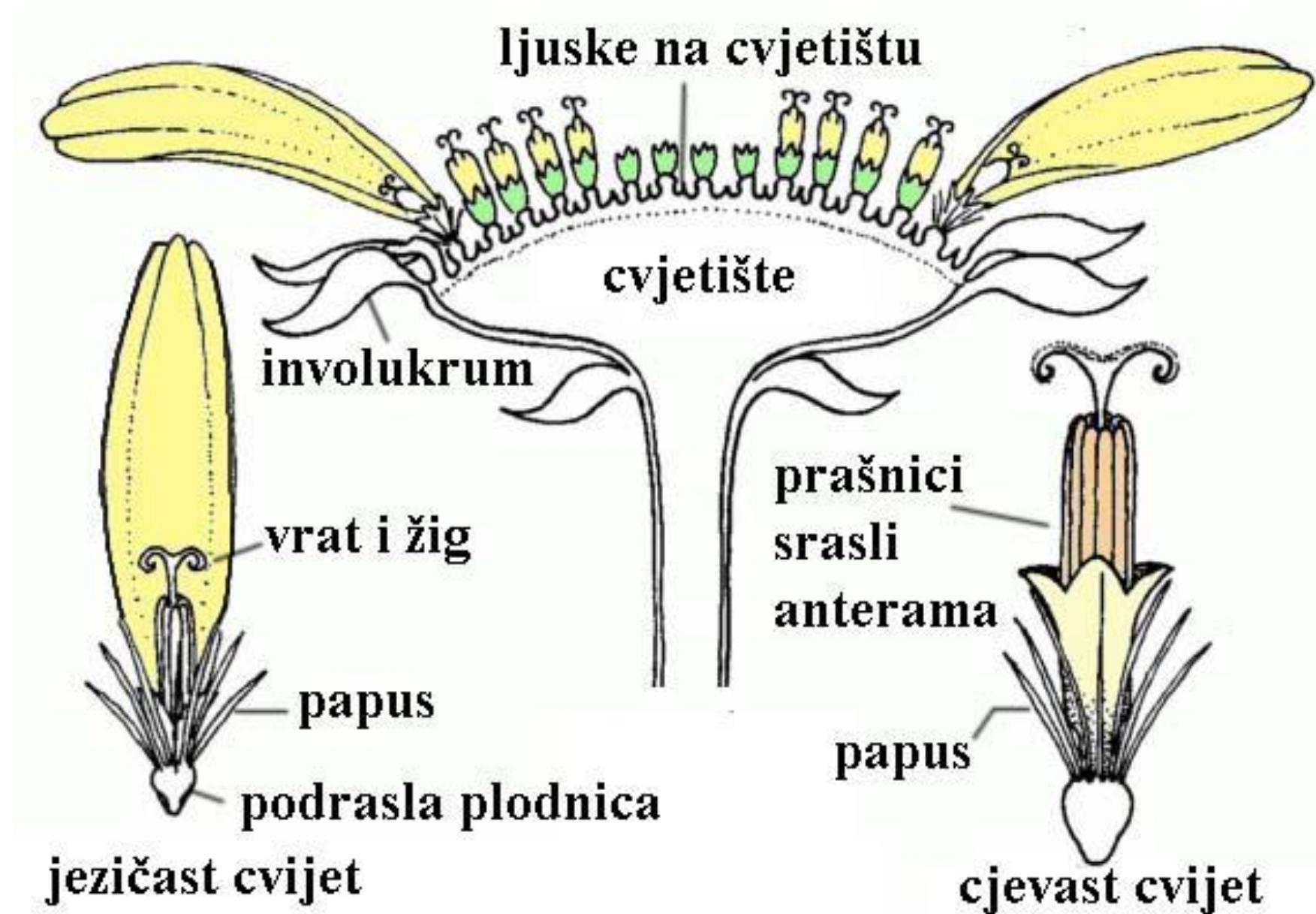

Vjenčić zonolik

Podcvjetna plodnica

Asteraceae

Jezičasti cvijet

Ljuske na
cvjetištu

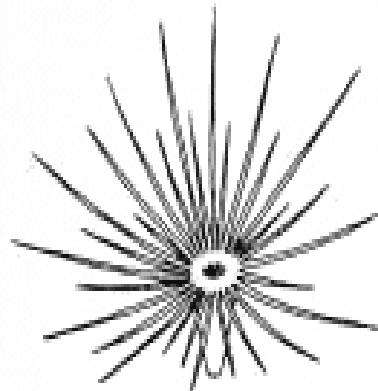
Cjevasti cvijet

Listić
involukruma

Receptakulum

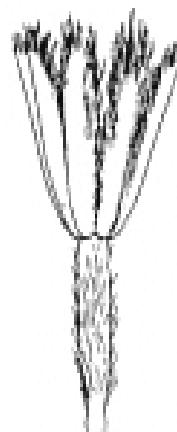
rasperane
dlake

proste dlake

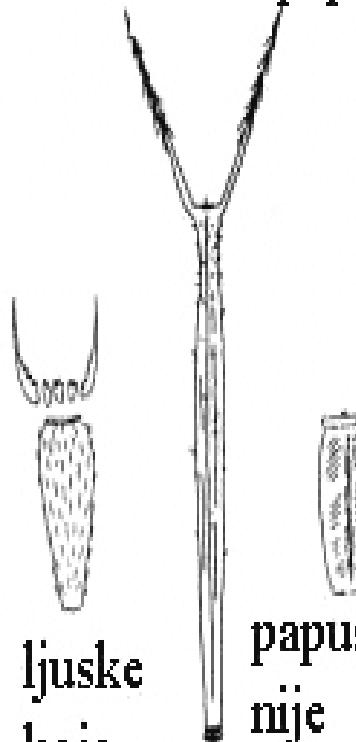
ljuske sa
resama

kratke
ljuske

dvozrakast papus

ljuske
koje
opadaju

papus
nije
razvijen

TIPOVI PAPUSA

Tipovi glavica

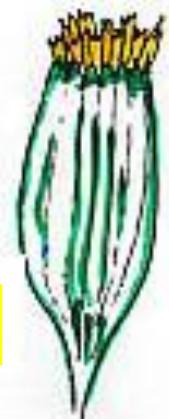
Jezičast cvijet

Kombinovana
glavica

Cjevast cvijet

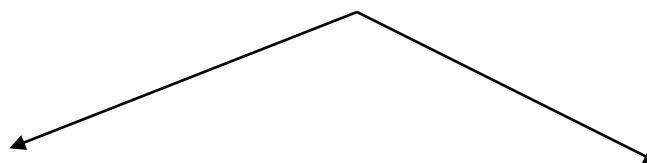

Monotipska
glavica

Podjela na osnovu tipa cvasti:

- **Tubuliflorae** (sadrže cvjevaste cvjetove i nemaju mlijekočni sok)
- **Liguliflorae** (sadrže samo jezičaste cvjetove i posjeduju mlijekočni sok)

Tubuliflorae

Svi cvj. u glavici cjevasti

Unutrašnji cvj. u glavici cjevasti

Tubuliflorae

Cvjetovi jednopolni

Xanthium italicum

Ambrosia artemisifolia

Cvjetovi dvopolni

Listovi trnovito
nazubljeni

Carthamus lanatus

Carduus nutans

Cirsium vulgare

Papusa nema ili je ljuskav

Papus jednostavno dlakav

Papus rasperano dlakav

Listovi nisu trnovito nazubljeni

C. jacea

Ovoj sa kožastim i
cijelim privjeskom

Centaurea sp.

Papus redukovani,
čekinjasti
ili dlakav

C. solstitialis

Ovoj se završava sa
jednostavnim trnom

Ovoj sa češljasto-trepavičavim
privjeskom

C. scabiosa

Eupatorium cannabinum

Papus jednostavno dlakav

Leontopodium alpinum

Samo unutrašnji cjetovi cjevasti!!!

Helianthus annuus

Papus od uskih kratkotrajnih ljušćica

Tussilago farfara

Papus jednostavno dlakav

Samo unutrašnji cjetovi cjevasti!!!

Papus redukovani

Papus redukovan

Achillea millefolium

Leucanthemum vulgare

Bellis perennis

Papus u
vidu krunice

Perasto dijeljeni listovi,
presvučeni sivim indumentumom

Cvjetovi jezičasti!!!

Listovi nisu nazubljeni

Leontodon crispus

Papus rasperan

Lagoseris bifida

Ljuske
na cvjetištu,
papus od
jednostavnih
dlaka

Papus od ljusaka

Cichorium intibus

Dlake papusa
prljavo bijele